

Asia: VN/13297/2021

Lausuntopyyntö: Hallituksen esitys Kyberturvallisuuskeskuksen nimeämisestä kansalliseksi koordinoitikeskukseksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto koskien hallituksen esitystä Kyberturvallisuuskeskuksen nimeämisestä kansalliseksi koordinoitikeskukseksi, Euroopan kyberturvallisuuden teollisuus-, teknologia- ja tutkimusosaamiskeskukseksi ja kansallisten koordinoitikeskusten verkoston perustamisesta annetun EU-asetuksen (COM (2018) 630 final) mukaisesti.

Hallituksen esitysluonnoksen mukaan kansallisen keskuksen tarkoitus on muun muassa tukea EU:n osaamiskeskusta, toimia tämän kansallisena yhteyspisteenä, edesauttaa eri tahojen välistä yhteistyötä sekä tehdä osaamiskeskuksen ja koko verkoston työtä tunnetuksi. Tehtäviin esitetään kuuluvan erityisesti kansallisen kyberturvallisuusyhteisön rakentaminen sekä Digitaalinen Eurooppa- ja Horisontti Eurooppa –ohjelmista kyberturvallisuuteen kohdennettavan rahoituksen kanavointiin liittyvät tehtävät.

Sitra kannattaa Kyberturvallisuuskeskuksen nimeämistä Suomen kansallisen koordinoitikeskukseksi. Tehtävien osalta tulee kuitenkin tarkistaa mahdolliset päällekkäisyydet jo olemassa olevien organisaatioiden (Business Finland ym.) kanssa ja hyödyntää yhteistyömahdollisuudet erityisesti rahoitusohjelmien osalta.

Esimerkiksi Horisontti Eurooppa (Horizon Europe) ohjelman kansallinen koordinointi on Suomessa järjestetty mallikkaasti. Business Finlandissa toimii Horisontti Eurooppa -ohjelman kansallinen yhteystoimisto EUTI. Jokaisella Horisontti Eurooppa -ohjelman osiolla on oma kansallinen yhteyshenkilö (National Contact Point, NCP). Suomessa on nimitetty komiteajäseniä ja kansallisia asiantuntijoita, jotka toimivat ohjelmakomiteoissa ja työryhmissä sekä tukevat hakijoita puiteohjelman rahoitushauissa. Lisäksi esimerkiksi yliopistoilla ja tutkimuslaitoksilla on omat EU-tutkimuspalvelunsa. (1, 2, 3, 4)

EU-asetus ei edellytä, että mainittujen tutkimusohjelmien tai muiden rahoitusinstrumenttien kansallisen hallinnoinnin tulisi tapahtua kansallisessa koordinaatiokeskuksessa. Olemassa olevia toimivia rakenteita, osaamista ja toimintoja synergisesti hyödyntämällä voidaan myös edesauttaa uuden keskuksen riittävää resursointia, sillä riittävä resursointi tulee mahdollisesti olemaan haaste.

Sitra toteaa, että sosiaali- ja terveydenhuolto on yksi yhteiskunnan kriittisistä toimialoista ja hyvin riippuvainen tieto- ja tietoliikenneteknisistä palveluista, datasta ja infrastruktuurista, joten kyberturvallisuus on tärkeä (5). Uudella Kyberturvallisuuskeskuksella on siten yhteistyömahdollisuuksia myös sosiaali- ja terveydenhuollon ICT-asioissa.

Sitra on kiinnostunut tekemään yhteistyötä mukana Kyberturvallisuuskeskuksen yhteistyöverkostossa. Kyberturvallisuuskeskuksen tavoitteilla ja toiminnalla on liittymäkohtia erityisesti Sitran uudella Reilu datatalous -teemaan, jossa rakennetaan eurooppalaiseen arvopohjaan perustuvaa ihmislähtöistä ja reilua datataloutta. Sitra edistää talouden uudistumista entistä kilpailukykyisemmäksi noudattaen kestävän ja vastuullisen kehityksen periaatteita. Tavoitteenamme on lisäksi luoda sekä yksilöille että yrityksille uusia työkaluja digitaalisen tulevaisuuden hallintaan ja siitä hyötymiseen. Esimerkkinä Sitran EU-yhteistyöstä mainittakoon EU-hanke Joint Action Towards the European Health Data Space - TEHDAS, jota Sitra koordinoi (6, 7). Hanke tukee Euroopan terveystietojen avaruuden (health data space) luomista. Terveystietojen avaruuden tavoitteena on, että kansalaiset, yhteisöt ja yritykset hyötyvät tietoturvalisesta ja saumattomasta pääsystä terveystietoihin sen sijainnista riippumatta.

Kristo Lehtonen

Teemajohtaja, Sitra

Marja Pirttivaara

Johtava asiantuntija, Sitra

Viitteet:

- 1) Eurooppalaiset ohjelmat. Business Finland. 2021. <https://www.businessfinland.fi/suomalaisille-asiakkaille/palvelut/ohjelmat/eurooppalaiset-ohjelmat>
- 2) Horisontti Eurooppa. Business Finland. 2021. <https://www.businessfinland.fi/suomalaisille-asiakkaille/palvelut/rahoitus/horisontti-eurooppa>
- 3) Eurooppa. Suomen Akatemia. 2021. <https://www.aka.fi/suomen-akatemia-toiminta/mita-temme/kansainvalinen-toiminta/eurooppa/>
- 4) Horisontti Eurooppa ja Digitaalinen Eurooppa. webinaari 25.3.2020. TEM. https://www.businessfinland.fi/495d92/globalassets/finnish-customers/horizon-2020/esitysaineistot/25_03_2020_heu_dep_webinaari.pdf
- 5) Sari Vuorinen (toim.). Kyberturvallisuus. Ohje sosiaali- ja terveydenhuollon toimijoille. STM julkaisu 2019:14. https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/161683/J14_Kyberturvallisuus_WEB.pdf
- 6) Joint Action Towards the European Health Data Space - TEHDAS. <https://tehdas.eu/>

7) TEHDAS-yhteistoimintahanke. Sitra. 2021. <https://www.sitra.fi/hankkeet/tehdas-yhteistoimintahanke/>

Pirttivaara Marja
Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra